

icke låta förhindra sig af något, utan bör taga någon annan att tvätta, om det behöfves. Maria bör köpa ull och lemna den att spinnas till strumpor åt er. Äfven bör hon torka blåbär och vattlägga hjortron, om sådane kunna fås. Maria får beställa sig ett par smorladers kängor, hos skomakarn, som också bör göra ett par hästladers stöflor till åt alla gossarne.

Pappa skulle skickat knifvar åt er alla; men sådane med hål i skaftet funnos icke i boden. Jag skickar er nu så länge Hinnis puukko och min gamla knif. Slarfva icke bort dem.

Helsa Rusthållarn och bed honom höra åt, om ej något bud går till staden med hvilket jag kunde skicka er något. Helsa också Farbror och Tante Björkman och tacka dem för deras godhet mot er. Äfven Rusthållerskan och gamla värdinnan och Annette.

Mycket blåbär får ni ej äta på engång; ty deraf blir, ni sjuka.

Jag vet ej, om jag alls slipper ut, men skall väl skrifva när ni får komma hem.

Gud vare hos Er. Varen snälla och lydiga.

Er öme Fader.

Den 31:a Juli.

10

20

## 77 J. V. SNELLMAN – U. E. HEINTZIE 1857

*HUB, JVS handskriftssamling*

Goda fru Heintzi!

Genom vännen Lagi är Fru H<eintzi> underrättad om de förhoppningar jag ett ögonblick gjort mig för mina moderlösa barns vård. Lagi ansåg snart dessa förhoppningar fruktlösa, och jag har derföre varit beredd att få höra detta bekräftas i Fru H<eintzi>s svar till honom.

Emellertid glädes jag nu af underrättelsen, att svaret åtminstone icke medfört ett direkt afslag.

Jag inser naturligtvis, att endast håg att hjälpa och gagna kunde förmå Fru H<eintzi> att åtaga sig mina barn. Men jag tänker, att den omvårdnad man fortfarande egnar ett barn med full moders rätt kunde blifva mera tillfredsställande, än undervisandet af kommande och gående. Att för ett ömtåligt samvete äfven ansvaret är större, är något som tillhör all mensklig verksamhet, hvori menniskan söker en högre tillfredsställelse.

Tyvär är det dock icke blott barnens vård, som kommer att åligga den, hvilken åtager sig moders plats för dem, utan äfven en matmoders tillsyn i hushållet behöfves derjemte. I detta hänseende kunde dock Fru H<eintzi> räkna på att slippa endast med den allmänna tillsyn. I mitt hus lefves af gammalt mycket enkelt, och jag har för närvarande och hoppas få behålla en domestik, åt hvilken tillträde till de små förråderna med fullt förtroende kan lemnas och som väl förstår det ringa i kokkonst, hon här har att utöfva. Hon som alla andra behöfver endast manas till ordentlighet – och är det hufvudsakligen tillsyn häröfver och ordinerandet af, hvad till barnens yttre vård hörer, som skulle komma att utgöra Märthas bekymrens föremål.

Hvad angår de yttre vilkoren, som äfven måste påtänkas, kan Fru H<eintzi> bestämma dem efter behag, emedan jag väl vet, att bestämningen icke skulle öfverstiga mina tillgångar, och anser mig med ingen

30

40

50

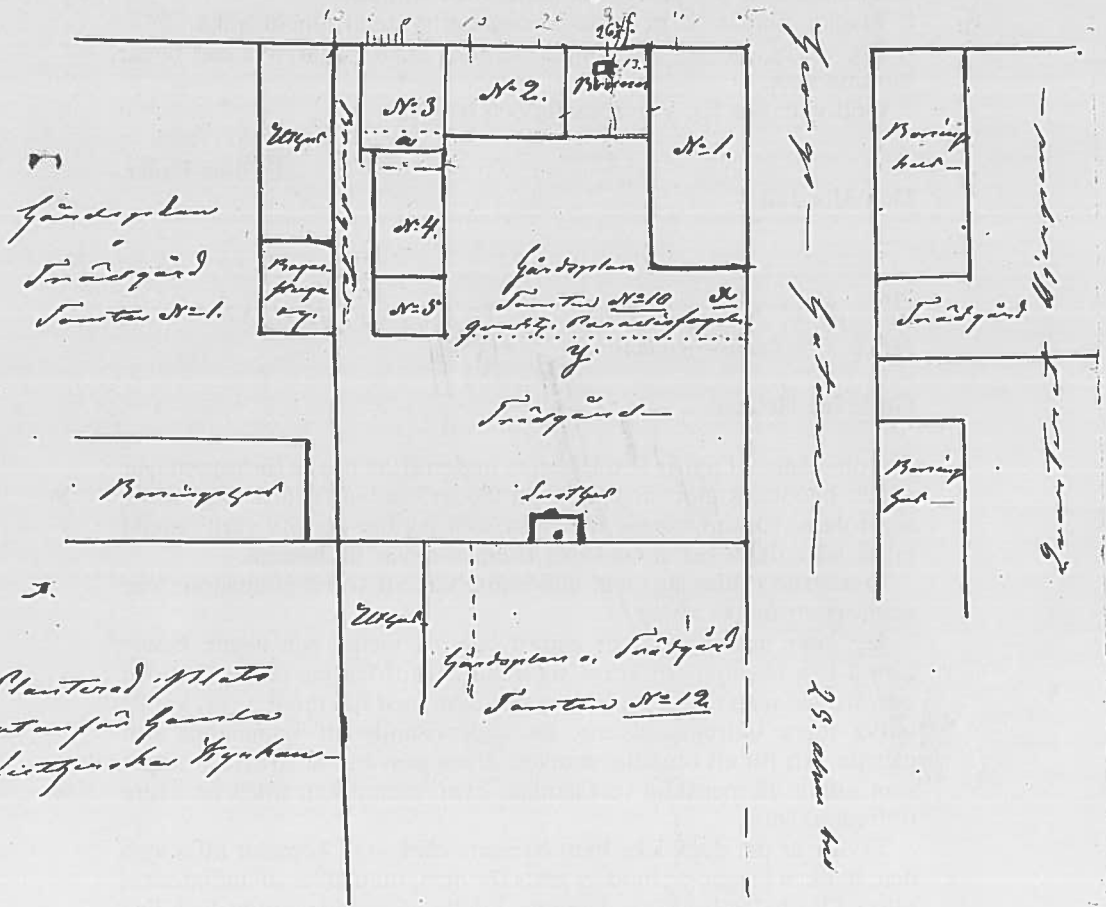
Quartier Svälare

Borringshål -

Quartier Sjöppan

Borringshål -

Mademissas Gatan



Gårdplan  
Trädgård  
Tomten N=1.

Borringshål

Planterad plats  
utanför fönstret  
dittgencka kyrkan.

Gårdplan o. Trädgård  
Tomten N=12

A. Tomten N=10

- N=1 Borringshål
- 2 do
- 3 Yagresliden
- a) yttre liden
- b) för inrymning
- c) för fönster
- N=4 Hall m. m.
- 5 Bad o. ledliden
- a) Nattgång
- y Trädgårdshäkt.



Helsingfors den 9 Dec: 1887  
Kalle!

42 K. 111  
 Af Helsingfors flåde Sparbanks kan  
 jag till förs utskallit oss femmora,  
 efter Svanteskonferensens beslut 2500  
 Rubel tillföres, hvilka penningar  
 efter två månaders å rägnandes tiden  
 föregångens uppsägning skola återbe-  
 talas med uppsägandes fem procent  
 ränta, förso vid utgången af hvarje  
 halft år skall utläggas; men skulle  
 räntebetalningens fördröjda förtors da-  
 gar utöfver den bestämda tiden, förbin-  
 der jag mig, att utan vidare uppsä-  
 ring inom två månader derföter inbe-  
 talas förfordröjades tidika med den upp-  
 lagrens räntan, i den mån det att Spar-  
 banks-Dirigtorerna af den å nämnda  
 försvannade sig grundande uppsägning  
 rätt och mig i följe deraf åliggande åter-  
 betalningsskyldighet vill sig begagna,  
 och samtättes jag till säkerhet för  
 detta lån och dess uppsägandes ränta  
 minn egande, i Ommanas Brandstedsbe-  
 git i Finland beord för värd och gård  
 No 10 i kvarten Paradiisgatan fjerdaste  
 delon i denna Helsingfors stad, förso för-  
 fetenas Helsingfors den 12 Januari 1887.

Joh. J. Snellman  
 Professor vid Högskolan  
 i Åbo och Universitetet i  
 Finland.

Lånet 2500 Rub. R.

Enligt konferensens beslut 2500 Rub. tillföres  
 utskallit. Helsingfors den 11 Jan: 1887.

Joh. J. Snellman

För att betala fastigheten vid Georgsgatan i Helsingfors var J. V. Snellman tvungen att år 1887 uppta ett lån på 2 500 rubel i Sparbanken mot en inteckning i gården. Avbetalningen skedde i långsam takt och var ännu inte slutförd vid Snellmans död 1881. Tomten inköptes sedermera av Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu, i vars arkiv i RA dokumentet liksom skissen över tomten ingår.

pekuniär uppoffring kunna köpa den framtid för mina barn, som endast en klok och bildad qvinnas ledning kan bereda.

Fru H⟨eintzi⟩ vet, att jag till Fru H⟨eintzi⟩s karakter hyser det största förtroende och synnerlig aktning för Fru H⟨eintzi⟩s sällsynta förstånd. Jag bekänner upprigtigt, att jag icke räknat Fru H⟨eintzi⟩ till de vecka och känsliga, hvilka jag visst icke förnekar deras vackra rol i lifvet; men jag har trots mig hos fru H⟨eintzi⟩ finna en manlig pligtkänsla och en klokhet och menniskokänedom, som i det förhållande, hvarom fråga är, är af än större värde.

10 Bland olägenheterna i mitt hus är min egen häftighet och otålighet. Jag vågar i afseende å den lofva, endast hvad jag kan med säkerhet hålla, att den aldrig skall vålla någon förolämpning, och att jag af godt hjerta afbeder och söker godtgöra det obehag, den kan föranleda. Att jag omsorgsfullt skulle söka bereda Fru H⟨eintzi⟩ hvarje glädje, som kunde förströ intrycket af mitt sorgliga hem, behöfver jag icke försäkra.

20 Kan nu Fru Heintzi utan alltför stark känsla af uppoffring förmå sig att öfvertaga moders och husmoders-vården i detta mitt öde hem, skall underrättelsen derom lätta den mest tryckande delen af min sorg. Sjelf har jag icke många år att lefva; och kan det vara likgiltigt, huru de förgå – men för mina barn, för mina barn blöder mitt hjerta, och på mina knän vill jag tacka den, som med kärlek åtager sig dem.

Jag bör nämna att de arma äro fem. Hanna snart 11 år, fyra gossar 9, 7, 5 och 1 3/4 år gamla. För den yngsta har jag en sköterska, litet tanklös, men barnet tillgifven och af det serdeles afhållen.

30 Det förstås lätt, att jag gerna önskar ett snart svar och – om det kunde utfalla gynnsamt – äfven att så sanrt som möjligt se Fru Heintzi här. Jag vågar icke bedja för mycket, på det att icke ett öfvertaladt beslut må följas af ånger. Fru H⟨eintzi⟩ känner mig nog, för att veta, att min bön och den tillfredsställelse, hvarmed jag skulle mottaga bifall dertill, är allvar.

Jag undertecknar med Högaktning och tillgifvenhet

Fru Heintzii  
ödmjukaste tjenare  
Joh. Vilh. Snellman

40 **78** J. V. SNELLMAN – BARNEN SNELLMAN 1857  
*HUB, JVS handskriftssamling*

Älskade barn!

Jag skrifver i den glada förhoppning att i alla ären friska. Det gläder mig också, att ni nu haft så vackert väder, och tänker jag, att ni väl alla dagar ätit er middag ute på ängen eller i skogen.

50 Pappa börjar också få ledsamt efter er. Dessutom måste ni väl komma hem, för att lagas i ordning till skolan. Jag ber derföre Rusthållarn gifva er två hästar, så att ni får komma hem kringom Söndag en vecka till. Rusthållarn lærer väl helst gifva er häst om Söndagen.

Ni bör taga med er så mycket saker ni kan. Kom nu ihåg att säga Mari att ni tar med:

1:o Alla kläder, som duga att nyttja här hemma.